

Φόρος τιμής στον «σερ» του τραγουδιού

Στο νέο βιβλίο της με τίτλο «Και πατέρας και μύθος... Γρηγόρης Μπιθικώτσης 1922-2005», η κόρη του, Άννα Μπιθικώτση, αποτυπώνει στιγμές του μεγάλου λαϊκού βάρδου μέσα από τα τρυφερά μάτια ενός παιδιού

Της **ΝΙΚΗΣ ΚΩΤΣΟΥ**
n.kotsou@realnews.gr

Μέσα από τις σελίδες του βιβλίου της, «Και πατέρας και μύθος... Γρηγόρης Μπιθικώτσης 1922-2005», η Άννα Μπιθικώτση δεν φιλοδοξεί απλώς να αναδείξει τον μύθο Μπιθικώτση. Η κόρη του «σερ» του ελληνικού τραγουδιού μάς συστήνει τον άνθρωπο πίσω από τον καλλιτέχνη, όπως τον έζησε η ίδια και όπως τον αποτυπώνει με τη συγγραφική της πένα βουτηγμένη στην κεντρική αρτηρία της καρδιάς της, όπου κυλά το δικό του αίμα.

Οι μνήμες που διασώζονται στο βιβλίο δεν αποτελούν μόνο προσωπικά βιώματα, αλλά και πολύτιμες ψηφίδες της συλλογικής ιστορίας. Η συγγραφή για την Α. Μπιθικώτση είναι μια πράξη μαρτυρίας. Φωτίζει αθέατες στιγμές που μετατρέπονται μέσα από τη γραφή σε ιστορία. Έτσι επιχειρείται η σύνδεση του παρελθόντος με το μέλλον, ενώ ο αναγνώστης καλείται να συναντήσει όχι απλώς εικόνες, αλλά το συναίσθημα και την αλήθεια. «Αγγίζω με σεβασμό τις στιγμές μας, έτσι όπως τις βίωσα, άλλοτε μέσα από τα παιδικά μου μάτια και άλλοτε μέσα από τα μάτια της εφηβείας αλλά και της ωριμότητας», εξηγεί η συγγραφέας στο οπισθόφυλλο του βιβλίου.

Το σημείωμα του Μίκη

Ανάμεσα στα αποσπάσματα του σημαντικού αναγνώσματος ξεχωρίζει το σημείωμα του **Μίκη Θεοδωράκη**, το οποίο η Realnews παραθέτει αυτούσιο: «Αγαπητή μου Άννα, Με μεγάλη συγκίνηση βλέπω ότι με θεωρείς πνευματικό σου πατέρα και μου αφιερώνεις πλάι στον πατέρα σου το όμορφο και τόσο συναρπαστικό σου βιβλίο για τον λατρευτό σου γονιό και πολυαγαπημένο φίλο Γρηγόρη Μπιθικώτση. Όταν άρχισα να το διαβάζω, δεν μπορούσα να ξεκολλήσω από πάνω του. Τόσο μεγάλη ήταν η συγκίνηση και συγκρόνησες η οδύνη που ξεείλιζε από τις σελίδες του. Είχα, όπως βλέπεις, την τύχη να σας γνωρίσω από μικρά κοριτσάκια, μαζί με την τόσο αγαπητή μου Θεοκλεία, στο φτωχό σπιτικό σας στο Περιστέρι σε κείνα τα ηρωικά χρόνια, που όμως τα αντέξατε και τα αντιμετωπίσατε, χάρη στον αγώνα και στις θυσίες των γονιών σας και προπαντός της μάνας, που κατάφεραν να σας μεγαλώσουν σαν αληθινές πριγκιποπούλες, όπως το θέλησαν και όπως δεν κουραζόταν να μου το λέει και να μου το ξαναλέει ο Γρηγόρης. Σε συγχαίρω για όσα κάνεις για τον πατέρα σου και εύ-

χομαι μεγάλη επιτυχία στην παρουσίαση του βιβλίου σου. Θα 'θελα πολύ να βρίσκομαι κοντά σας - κυρίως στη Θεοκλεία, που ποτέ δεν ξεχνώ... Σε ευχαριστώ, Θεοκλεία, που βοήθησες τόσο να γίνουν όλα αυτά τα μαγικά και τα εξαίσια που τελικά εκτίναξαν στους ουρανούς της τέχνης τον Γρηγόρη Μπιθικώτση.

Σε χαιρετώ, με αγάπη
Μίκης Θεοδωράκης.

«Να ξέρεις, παιδί μου, πως τον Μίκη τον αγαπώ πολύ. Ο Θεοδωράκης ήταν ο άνθρωπος που πίστεψε σε εμένα από την πρώτη στιγμή. Ήταν εκείνος που άνοιξε τον δρόμο, που έδωσε την ευκαιρία να κυριαρχήσει η φωνή μου στο έργο του, να πάρει τον χώρο της και να ζωντανέψει μέσα από τις νότες του. Ο Θεοδωράκης δεν ήταν απλώς ένας συνθέτης, ήταν ο άνθρωπος που με καθοδήγησε, που με στήριξε και πίστεψε ότι οι ερμηνείες μου μπορούσαν να εκφράσουν τις πιο βαθιές αλήθειες του ελληνικού λαού. Στην καρδιά του έργου του, η φωνή μου βρήκε το σπίτι της και δεν θα το ξεχάσω ποτέ», έλεγε ο Γρηγόρης Μπιθικώτσης στην κόρη του, όπως αναφέρει η ίδια.

Το βιβλίο προλογίζουν δύο σπουδαία πρόσωπα, ο ποιητής **Γιώργος Μαρκόπουλος** και ο συνθέτης **Χρήστος Νικολόπουλος**. «Σε μια εποχή που τα παιδιά των πνευματικών ανθρώπων ή των καλλιτεχνών, μετά τον θάνατο των γονέων τους δεν ασχολούνται με την τύχη του έργου τους, να που έχουμε στα χέρια μας μια άκρως τρυφερή, συγκινητική σεβαστική και έγκυρη βιογραφία του Γρηγόρη Μπιθικώτση, γραμμένη από την κόρη του, την Άννα. Τη διάβασα και, εκτός του γεγονότος ότι έμαθα πράγματα χρήσιμα γι' αυτόν και, κατ' επέκτα-

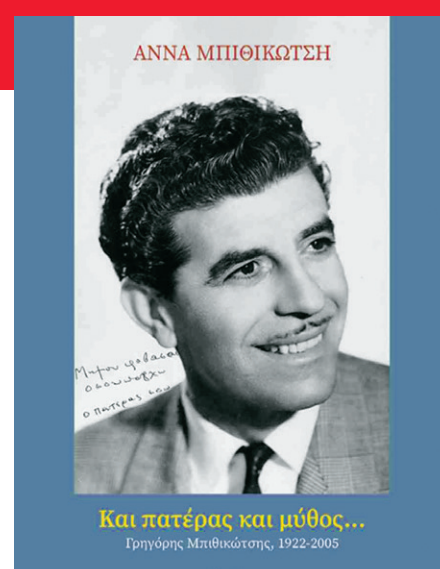
ση, για το μεταπολεμικό ελληνικό τραγούδι, τα οποία αγνοούσα, έμεινα ταυτοχρόνως γοητευμένος και από τη γραφή», γράφει μεταξύ άλλων ο Γ. Μαρκόπουλος. «Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας είναι ένας δίκαιος φόρος τιμής. Όχι για το όνομά του -αυτό έχει ήδη γραφτεί ανεξίτηλα στην ιστορία της μουσικής μας- αλλά για το αποτύπωμα που άφησε στις καρδιές μας. Η αγαπημένη του κόρη, η Άννα, μιλά με τρόπο συγκινητικό για την τρυφερότητα πίσω από τη στιβαρότητα, για την ευγένεια πίσω από τη λαϊκότητα, για τον άνθρωπο πίσω από τον τραγουδιστή. Προσωπικά είχα την ευκαιρία, δουλεύοντας και παίζοντας μπουζούκι μαζί του, να διαπιστώσω πόσο τεράστια είναι η φωνή του!», σημειώνει ο Χρ. Νικολόπουλος.

Ανάμεσα στις πολλές συγκλονιστικές καταγραφές του βιβλίου ξεχωρίζουν τα αποσπάσματα που αναφέρονται στη φτώχεια και στην ανέχεια, στη Μακρόνησο, όπου υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία ο Γρηγόρης Μπιθικώτσης,

αλλά και στη μεγάλη σπουδαία **Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου**. «Το πρώτο του κρεβάτι ήταν μια ξύλινη σκάφη. Μέσα σε αυτή τον ξεγέννησε η γιαγιά Τασώ, κόβοντας τον ομφάλιο λώρο με τα δόντια της. Η μοναχοκόρη της, η δεκατρίαχρονη Κονδυλιώ, που ήταν παρούσα στη γέννα, ζέστανε στην γκαζέρα το νερό που έβγαλε από το πηγάδι της αυλής τους και έπλυνε το νεογέννητο αδελφάκι της και, αφού το ζέστανε με τις αναπνοές της, το τύλιξε με τη μάλλινη κουβέρτα του», γράφει με γλαφυρότητα η Α. Μπιθικώτση για τη γέννηση του πατέρα της στο πρώτο σπίτι του, στην οδό Μυκηνών 5 στο Περιστέρι.

«Αγαπούσα πολύ την Ευτυχία. Μεγάλη στιχουργός», θυμάται ο «σερ». «Δεν της έπαιρνα τραγούδια, για να μπορέσει να τα πουλήσει και να βγάλει κάνα φράγκο ακόμα. Της Παπαγιαννοπούλου δεν έχω μελοποιήσει ούτε ένα τραγούδι. Της έλεγα: "Πάρε, ρε Ευτυχία, αυτά τα λεφτά και δεν θέλω κανένα στίχο. Να πας να τα πουλήσεις σε άλλον". Και ούτε καθόμουν να δω αν ήταν "Το τελευταίο βράδυ μου" ή το "Περασμένες μου αγάπες". Οσο έζησε η Ευτυχία, έζησε από ανθρώπους που τη βοήθησαν. Πολλοί την εκμεταλλεύτηκαν, γιατί είχε εκείνο το πάθος με τα χαρτιά. Μπορεί να το έχω και εγώ, αλλά έχω μυαλό και είμαι νοικοκύρης», αναφέρεται σε άλλο σημείο.

Η παρουσίαση του βιβλίου, το οποίο παρακολουθεί μια πορεία μνήμης και ψυχής, θα γίνει στις 11 Σεπτεμβρίου στο Φεστιβάλ Εκθεσης Βιβλίου, στο Πεδίον του Αρεως, την οποία αναμένεται να τιμήσουν με την παρουσία τους στο πάνελ εξέχουσες προσωπικότητες, όπως η ερμηνεύτρια **Μαρία Φαραντούρη**, ο ηθοποιός, σκηνοθέτης και τέως καλλιτεχνικός διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου Αθηνών και του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος **Σωτήρης Χατζάκης**, η ηθοποιός-σκηνοθέτης **Μαρία Τζομπανάκη**, καθώς και οι δημοσιογράφοι **Πάυλος Τσίμας** και **Νίκος Θρασυβούλου**.

Η παρουσίαση του βιβλίου θα γίνει στις 11 Σεπτεμβρίου στο Φεστιβάλ Εκθεσης Βιβλίου, στο Πεδίον του Αρεως, την οποία αναμένεται να τιμήσουν με την παρουσία τους στο πάνελ εξέχουσες προσωπικότητες

